

به نام خدا

محقق: فرزانه یآوری

استاد: سرکار خانم رزاقیان

سال 1402/1403

عنوان مقاله:

تأثیرات موسیقی غیر هارمونیک در بین نوجوانان

چکیده:

تحقیق حاضر نگرشی بر موسیقی غیر هارمونیک و آثار آن می‌باشد. ابتدا به تعریف موسیقی هارمونیک می‌پردازیم و سپس با موضوع اصلی خود یعنی موسیقی غیر هارمونیک روبه‌رو می‌شویم و تفاوت آن دو را بیان می‌کنیم. موسیقی شکلی از هنر است که اساس، عاطفه، ادراک و شناخت انسان را بدون نیاز به تکلم و زبان منتقل می‌کند و از جمله مباحثی است که جزء مباحث روز می‌باشد و مورد توجه جامعه به خصوص جوانان و نوجوانان قرار گرفته است. هیچ هنر دیگری تا این اندازه در لایه‌های جامعه نفوذ نکرده است که این امر به خودی خود اهمیت توجه به موسیقی را بالا می‌برد و به همین دلیل در این مقاله سعی شده است مطالبی در مورد موسیقی، مخصوصاً موسیقی غیر هارمونیک و اثرات آن بر جسم و روح و روان بیان شود. باید توجه داشت که آثار روحی موسیقی که شامل آیات و روایات می‌باشند تمام محدوده موسیقی که چه هارمونیک و غیر هارمونیک، چه موسیقی سنتی چه موسیقی غربی است را شامل می‌شود و اینکه چه موسیقی‌هایی مورد قبول علماست یا نه در این مقاله مورد بحث ما نمی‌باشد و تنها در این مقاله آثار روحی و روانی مورد توجه قرار گرفته است.

مقدمه:

موسیقی از جمله مباحثی است که در طول تاریخ مورد توجه زیادی بوده است.

موسیقی بر حسب اینکه موسیقی را خوب یا بد گوش بدهیم می‌تواند تأثیر و تبعات مثبت و یا منفی داشته باشد. بدیهی است وقتی ما در پیرامون عمل و کارکرد موسیقی دقت کنیم، می‌بینیم آنچه را که بیگانگان می‌خواهند به نفع سیاست استعماری خود به دست آورند، همه را موسیقی در قدرت و نفوذ تحریکات به همراه دارد و آنچه خوبان همه دارند او به تنهایی داراست! و اگر بگوییم در دنیای امروز موسیقی مجهزترین ابزار استعمار است راه خطا نرفته‌ایم. موسیقی ابزاری است که به صورت گسترده در جوامع بشری کارکرد دارد؛ در واقع یک تهاجم فرهنگی است که کار آن از بین بردن فرهنگ یک ملت و گسترش فحشا و بیماری‌های روانی و روحی می‌باشد. به این معنا که اگر تصور کنیم موسیقی یک فرهنگ برای فرهنگی دیگر به طور کامل قابل درک نباشد اما کارکردی که به صورت عمومی می‌توان برای موسیقی متصور شد در فرهنگ‌های متفاوت ویژگی‌های مشترکی دارد (اطلاعات عمومی موسیقی، آزاده فر محمد رضا، ص 260)

در این مقاله سعی شده در مورد موسیقی غیر هارمونیک و تبعات و آسیب‌های جسمی و روحی و روانی آن بر روی نوجوانان اطلاعاتی جمع‌آوری شود و به صورت تحلیلی و توصیفی تأثیر آن بر

روی نوجوانان مورد بررسی قرار بگیرد و در آخر نیز راهکارهایی برای جلوگیری از بروز آسیب های آن ارائه می شود.

کلید واژه: موسیقی غیر هارمونیک، نوجوانان، سلامت جسمی و روحی

1- مفهوم شناسی

از آنجا که بحث ما در مورد موسیقی های غیر هارمونیک است در اینجا به تعریف و توصیف موسیقی هارمونیک پرداخته تا از این طریق درک بهتری از موسیقی غیر هارمونیک داشته باشیم.

1-1 تعریف لغوی موسیقی هارمونیک

هارمونی (م) (فرانسوی) آرمونی.

در لغت به معنای سازش و تناسب است و در اصطلاح موسیقی در فارسی هماهنگی را به جای آن به

کار می برند عبارت از صداهای مختلفی است که در یک آن همگی به گوش می رسد و با هم تناسب و ارتباط داشته اند. دانش هارمونی ساخته فکر بشر نیست و اصل آن از طبیعت گرفته شده است زیرا در طبیعت بعضی از آواها با هم متناسب و هماهنگ اند و برخی دیگر هیچ تماسی باهم ندارند. پس بشر در آغاز این دانش را از طبیعت گرفته و در صد تکمیل و تدوین آن برآمده تا علمی جداگانه شده است. این کلمه را در فارسی به صورت هارمونی هم می نویسند. (لغت نامه دهخدا،

<https://vajehtab.com>)

هارمونی (هماهنگی) دانش ترکیب سازش ها و قواعد ارتباط و اتصال آنهاست. (نظری به موسیقی روح الله خالقی، بخش 1 ص 149)

در دنیای پیرامون، هر سیستمی که اجرای روانی اش به گونه ای یکپارچه نمایی واحد را ارائه دهد، یک سیستم هارمونیک محسوب می شود. در سیستم هارمونی ضمن وجود هماهنگی کامل مابین اجزای مجموعه هر جز در مطلوب ترین جایگاه قرار می گیرد. بنابراین در بیان کلی هارمونی مفهومی است به معنای وجود هماهنگی میان اجزای یک مجموعه که در حالت بهینه خود قرار گرفته اند. (مفهوم هارمونی در موسیقی <http://notebnote.com> انتشار 1400/07/29)

1-2 تعریف اصلاحی موسیقی هارمونیک

Harmony در معنای کلی، سازماندهی نت های مورد استفاده در اجرای یک قطعه موسیقی، و روابط متقابل ویژه آن ها با یکدیگر، که مهمترین جنبه آن تأیید یک نت به عنوان نت "تونیک" یا نت "میزبان" و دیگری به عنوان "نمایان" یا "سکوت" متناوب است. (بیان اندیشه در موسیقی، فینکلشتاین سیدنی، فرامرزی محمد تقی، ص 223)

1-3 تعریف موسیقی غیر هارمونیک

موسیقی غیر هارمونیک عبارت است از موسیقی باریتم تند و ملودی های نامتعارف که در آنها نت ها و آکورد ها به صورت همزمان و هماهنگ اجرا نمی شوند.

موسیقی غیر هارمونیک به موسیقی اطلاق می شود که در آن از آکوردها و هارمونی های استاندارد موسیقی غربی پیروی نمی کند. یک استاد دانشگاه گفته است که گوش دادن به این نوع موسیقی می تواند موجب اختلال روانی شدید در افراد شود بطوری که کسی که مدت 30 ساعت به این موسیقی ها گوش

کند دچار اختلالات شدید روانی شده و اصلاحاً (موجی) نامیده می‌شود. (شبکه اطلاع رسانی دانا، موج رسا، <http://dana-ir.cdn.ampproject.org>)

استاد عزیزی، استاد دانشگاه در مورد موسیقی غیر هارمونیک توضیحاتی داده اند که به این شرح می‌باشد. این استاد دانشگاه گوش دادن به موسیقی غیر هارمونیک را موجب اختلالات روانی در افراد می‌داند. به گفته این استاد دانشگاه اولین نشانه این اختلالات بدخلقی در افراد است و کسی که به مدت ۳۰ ساعت به این نوع موسیقی گوش کند دچار اختلالات شدید روانی شده و اصطلاحاً <موجی> نامیده می‌شوند. از نظر این استاد دانشگاه در علم روانشناسی، علم موسیقی به دو نوع موسیقی هارمونیک و غیر هارمونیک تقسیم بندی می‌شود. موسیقی هارمونیک، موسیقی هایی هستند که از قواعد و نت های هفت گانه موسیقی پیروی می‌کند. این نوع موسیقی شامل موسیقی های لایت کلاسیک و محلی و سنتی است. موسیقی های غیر هارمونیک موسیقی هایی هستند که بی قانون بوده و بیشتر حالت ضربه ای دارند که خطرناک ترین انواع آن موسیقی های متال دراک و جاز است. استاد عزیزی در ادامه بیان می‌کند: این موسیقی تأثیرات مخرب زیادی دارد چرا که این نوع موسیقی ها باعث ایجاد امواج سینوسی در مغز شده و اعصاب سمپاتیک و پاراسمپاتیک را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد و سبب بروز اختلالات روانی در نوجوانان می‌شود (شبکه اطلاع رسانی دانا، همان)

1-4 تفاوت موسیقی هارمونیک و غیر هارمونیک

همانطور که از تعریف موسیقی هارمونیک و غیر هارمونیک پیداست موسیقی هارمونیک عبارت اند از صداهایی که به صورت هماهنگ و متناسب شنیده می‌شوند و از طبیعت گرفته شده اند در دنیای پیرامون، هر سیستمی که اجرای روانی اش به گونه ای یکپارچه نمایی واحد را ارائه دهد، یک سیستم هارمونیک محسوب می‌شود. بنابراین در بیان کلی هارمونی مفهومی است به معنای وجود هماهنگی میان اجزای یک مجموعه که در حالت بهینه ای خود قرار گرفته اند. علم هماهنگی یا هارمونی اغلب به جنبه ای عمومی موسیقی اشاره دارد و متمایز از حرکت افقی و ملودیک است. نقطه ای مقابل آن کنترپوان قرار دارد که رابطه ی بین خطوط ملودیک را بیان می‌کند و گاهی تفاوت آن را با هارمونی مشخص می‌کند. (رساله ی هارمونی، ژان فیلیپ راسد) موسیقی غیر هارمونیک به موسیقی اطلاق می‌شود که در آن از آکوردها و هارمونی های استاندارد موسیقی غربی پیروی نمی‌کند.

نت های هارمونیک: این نت ها در آکوردها و هارمونی های موسیقی غربی استفاده می‌شوند. هارمونی بر ترکیب نت های واحد موسیقی در قالبی همگن و گروهی اشاره دارد ولی در نت های غیر هارمونیک این نت ها به صداهای غریبه با آکورد گفته می‌شوند. این نت ها در کنار آکوردها با فاصله سوم قرار می‌گیرند و ساختمان اثر را تغییر می‌دهند. (منصورس، هارمونی تحلیلی)

نت های غیر هارمونیک مانند نت (برودرب) که یک درجه بالاتر یا پایین تر از نت هارمونیک قرار می‌گیرد جزء پر کاربرد ترین نت های غیر هارمونیک در موسیقی است.

به اضافه اصطلاحات و علائم که ویژگی های آکورد را مشخص می‌کند استفاده از هارمونی کروماتیک برای رنگ آمیزی و تنوع در موسیقی است. (منصوری، هارمونی تحلیلی، ص ۱۳)

نت های زینت، (نت های غیر هارمونیک یا غریبه با آکورد هستند) نت زینت شیء ی از یک ملودی یا ساختار هارمونیک است که در درجه بندی آکورد قرار نمی‌گیرد. نت های زینت اغلب در دوران قواعد مشترک مورد بحث و استفاده بوده است و در تجزیه و تحلیل انواع موسیقی نتال و موسیقی پاپ قرار می‌گیرد. (ویکی پدیا، دانشنامه آزاد، <https://fa.wikipedia.org>)

1-5 تاریخچه موسیقی غیر هارمونیک

نخستین کنجکاوی انسان برای پیدا کردن «هماهنگی» آواها در قرون وسطی شروع شد و رفته رفته ترقی کرد تا در قرن هفدهم میلادی تدوین شد و موسیقی دان های بزرگ اروپایی قطعات موسیقی خود را به وسیله تکمیل این فن پسندیده تر از ترکیبات سابق کردند. متأسفانه تا چند سال پیش، از این قسمت اثری در کشور ما دیده نمی‌شد و تنها نماینده آن موسیقی نظامی بود. ولی هنوز هم مردم با آن آشنایی ندارند و گوش ها طوری تربیت نشده است که بتواند چند آوارا با هم در آن واحد درک کند و لذت ببرد. تنها کسانی که موسیقی فرنگی زیاد شنیده اند به تدریج به ارکست هماهنگ مأنوس شده اند. عنصر اصلی این دانش سازش ها است و آن هم چند نت مختلف اند که در یک آن با هم شنیده می‌شوند سازش ها ممکن است از دو یا سه یا چهار یا پنج صدای مختلف تشکیل شود و در این صورت به سازش های دوصدایی و سه صدایی و پنج صدایی موسوم می‌شود و هر یک از سلزش ها دارای چند نوت است که باید با هم نواخته شود. بهترین سازهایی که با آنها سازش خوب اجرا می‌شود پیانو و ارگ است. اگر هر یک از سازش های فوق را با پیانو بزنیم و به صدایی که از آن برمیخیزد زمانی گوش کنیم بدین خواهیم رسید که این صداها چه رابطه ای دارند و از این که انسان می‌تواند در یک آن چند صدا را با گوش خود بشنود لذت خاصی احساس می‌کنیم. سازهای مختلف چون به دنبال یکدیگر شنیده شود باید با قاعده های مخصوصی تنظیم یافته باشد. (نظری به موسیقی روح الله خالقی، بخش 1 ص 149)

هارمونی از نظر تاریخ و نگاه ریاضی به کارهای فیثاغورث و پیروانش بر می‌گردد و آنها اولین کسانی بودند که با آزمایش روی سیم هایی با طول های متفاوت و نسبت دادن طول آزمایش های دیگر، سعی در تکامل نظریه خود داشته اند. (منصوری، هارمونی تحلیلی) هارمونی از دیدگاه ریاضی توسط فیثاغورث به رسمیت شناخته شد و در واقع هنر موسیقی مدیون نظریه ها و تحقیقات فیثاغورث می‌باشد. (<http://musicfarci.com>)

در دو قرن اخیر نقش موسیقی در زندگی تغییرات بنیادی را شاهد بوده است؛ این تغییرات در وهله نخست تحت تاثیر توسعه صنعتی حاصل شده است و در وهله دوم متأثر از توسعه اجتماعی. این امر باعث شده است که میزان شنیده شدن موسیقی در طول روز به شدت افزایش یابد و موسیقی با جنبه های بیشمار زندگی روزمره گره بخورد. این تغییرات نه فقط در بخش شنودگان و در دسترسی اسان آنها به موسیقی حاصل شده است بلکه در بخش تولید نیز با کوچکتر شدن ابار حرفه ایضبط سبب بروز تغییراتی اساسی شده است. (اطلاعات عمومی موسیقی، آزاده فر محمد رضا، ص 279)

علامه شهید مطهری (ره) می‌فرماید: غناء و موسیقی در ایران سابقه طولانی دارد و بعد به نقل از کتاب تاریخ ایران می‌گوید (بهرام گور از هند دوازده هزار رامشگر و نوازنده درآورد). (بیس‌تونی، محمد، موسیقی از دیدگاه قرآن و حدیث / ص ۱۴)

در ادامه بحث در مورد آثار موسیقی بر روی جسم و روح و روان سخن می‌رانیم. از آنجا که در مقدمه هم ذکر شده است بحث ما در مورد موسیقی غیر هارمونیک است و باید به این نکته توجه کرد که آثار روحی موسیقی که شامل آیات و روایات می‌باشد تمام محدوده موسیقی که چه هارمونیک و غیر هارمونیک، چه موسیقی سنتی و چه موسیقی غربی را شامل می‌شود و اینکه چه موسیقی هایی مورد قبول علما است یا نه در این مقاله آثار روحی و روانی مورد توجه قرار گرفته است.

2- تاثیرات موسیقی بر جسم

برای اینکه تاثیر موسیقی را بر جسم بیان کنیم ابتدا باید به این نکته توجه کرد که بدن انسان یک سلسله اعصاب وجود دارد که اعصاب سمپاتیک و گروه دیگری از اعصاب وجود دارد که اعصاب پاراسمپاتیک نامیده می‌شوند.

با پیشرفت علم روانشناسی ثابت شده که یکی از عوامل تحریک اعصاب موسیقی است که امروزه اثرات سوء آن مورد توجه کارشناسان قرار گرفته است. (تاثیر موسیقی بر اعصاب و روان، عبداللهی خورش حسین، ص ۲۹)

دانشمندان فیزیولوژیست دستگاه عصبی انسان را به دو قسمت تقسیم نموده‌اند:

۱_ سلسله اعصاب ارتباطی

۲_ سلسله اعصاب نباتی

ابتدا به تعریف اعصاب ارتباطیو اعصاب نباتی می‌پردازیم و سپس اثرات مضر موسیقی بر آن را بیان میکنیم .

سلسله اعصاب ارتباطی همان ستون مرکزی اعصاب است که از نیمکره های مغز تا نخاع و نیز اعصاب محیطی را در بر می‌گیرد. اما سلسله اعصاب نباتی فقط شامل سیستم سمپاتیک و پاراسمپاتیک می‌باشد. (همان، ص ۲۹)

موسیقی منجر به عدم تمایل بین اعصاب سمپاتیک و پاراسمپاتیک می‌شود که اثرات مخرب آن می‌توان به این موارد اشاره کرد. ۱_ عمر کوتاه ۲_ فشار خون ۳_ تضییع حس باصره ۴_ گرایش به مواد مخدر ۵_ تاثیرات قلبی ۶_ اخلالات مغزی و... می‌باشد. (بر گرفته از مقاله بررسی آسیب های موسیقی و غنا بر جسم و روان افراد با کاوش در آیات و روایات، جلیلی راد سید احمد، انتشار ۱۳۹۳، <http://civihica.com>) در تمام این موارد موسیقی باعث از بین رفتن تعادل بین اعصاب سمپاتیک و غیر سمپاتیک می‌شود که آثار بسیاری به جای می‌گذارد. (همان، ۱۳۹۳)

2-1 تاثیرات موسیقی بر مغز

در باب تاثیر موسیقی بر مغز، کارشناسان معتقد هستند که اگر می‌خواهید بدن خود را قوی کنید و اگر می‌خواهید مغ خود را تمرین دهید، به موسیقی گوش دهید؛ زیرا تحقیقات نشان داده است که گوش دادن به موسیقی می‌تواند اضطراب، فشار خون و درد را کاهش دهد و همچنین کیفیت خواب، خلق و خو، هوشیاری ذهنی و حافظه را بهبود بخشد. البته زمانی می‌توانید انتظار این اثرات و فواید موسیقی بر روی مغز را داشته باشید که یک موسیقی آرامش بخش، شاد و در عین حال معنی دار را گوش دهید. احتمالاً تاثیر موسیقی غمگین بر مغز یا تاثیر موسیقی رپ بر مغز اینگونه نخواهد بود. موسیقی را می‌توان به عنوان درمان ذهنی برای از بین بردن استرس استفاده کرد. بسیاری از آزمایشات و مشاهدات علمی نیز ثابت کرده اند که موسیقی می‌تواند واقعا برای ذهن و روح مفید باشد. البته اگر با گوش دادن اعتیادآور به آن ها با اثرات مخرب موسیقی بر مغز مواجه نشوید. چند مورد از

عوامل مختلف می‌تواند ایجاد کننده‌ی اضطراب باشد. آدمی از هر جهت تحت فشار زندگی است و حتی مسائل اجتماعی که مستقیماً بر فرد وارد نمی‌شوند می‌تواند در او ایجاد اضطراب نماید. (موسیقی از دیدگاه قرآن و حدیث .بیستونی محمد، ص ۸۱)

1- بروز امراض غیر قابل معالجه

موسیقی وقتی از آهنگ های نشاط انگیز با نواهای حزن انگیز تشکیل شود به خصوص اگر با ارتعاشات عجیب و غریب سمفونیک و جاز همراه گردد، مسلماً تعامل لازم بین اعصاب نباتی را بر هم زده و این عمل اصول حساس زندگی اعم از هضم، جذب، دفع، و ترشحات، ضربان قلب و وضع فشار مایعات بدن و غیره را مختل ساخته و رفته رفته شخص را به امراض نزدیک می‌کند که پزشکی امروز از معالجه‌ی آن عاجز میماند. (همان / ص ۴۷)

2- برهم خوردن حالت طبیعی روان و سکنه قلبی

موسیقی های غم انگیز هم به نوبه‌ی خود باعث تحریک اعصاب شده و اغتشاشات دیگری از قبیل خواب زیاد یا کم، سستی و بی‌حالی، غفلت و فراموشی، بی‌ رغبتی به دنیا، بدبینی ب جامعه، غم و غصه های بی‌مورد، سیر شدن از زندگی، افکار درهم و برهم و امثال آن ایجاد می‌کند که ممکن است در اثر ناراحتی و فشار عصبی زیاد منجر به سکنه قلبی شود. (همان / ص ۴۹)

3- برهم زدن تعادل طبیعی روانی

موسیقی های نشاط انگیز افراطی هم می‌تواند باعث تحریک اعصاب شود به گونه‌ای آنها را تهییج نماید که منجر به ناراحتی روانی مانند بیداری های شبانه، فعالیت های بی‌موقع، خوشی های ناگهانی، خنده‌های بیجا، پرگویی، ادای سخنان مسخره و هذیان گویی، حالت عصبانیت و ناراحتی های دیگر می‌شود. (همان / ص ۴۷)

یکی دیگر از تاثیرات موسیقی غیر هارمونیک ایجاد حالت جلب توجه غیر طبیعی و نسبتاً شدیدی است که در اثر ارتعاشات صوتی ایجاد می‌شود. (تاثیر موسیقی بر اعصاب و روان . عبداللہی خورش، حسین / ص ۵۳)

4- ایجاد مرض سیکلوتیمی

در صورتی که آهنگ موسیقی گاهی نشاط انگیز و زمانی حزن آمیز باشد (مانند برنامه های شبانه روزی رادیو و تلویزیون) و شنوندگان از هر دو قسمت استفاده نماید، خطر از دو سو شروع میشود یعنی گاهی بر اعصاب سمپاتیک فشار می‌آورد و زمانی پاراسمپاتیک را ناراحت می‌کند درحالی که شنوندگان تحت تاثیر موسیقی نشاط انگیز قرار گرفته، ناگهان موسیقی غم‌انگیز، انقلاب عصبی ایجاد می‌کند و همین تغییر لحن برای شنونده بسیار خطرناک است و بعضاً وی را به مرض سیکلوتیمی گرفتار می‌نماید. (همان / ص ۵۱)

5- موسیقی غمگیم می‌تواند باعث اضطراب شود

این نوع موسیقی ممکن است احساسات منفی مانند اضطراب و افسردگی را تشدید کند به ویژه اگر نوجوانان به موسیقی غمگین گوش دهند. موسیقی غیر هارمونی می‌تواند بر خلق و خوی و رفتار نوجوانان تاثیر بگذارد به طوری که در برخی موارد احساسات منفی را تقویت می‌کند و منجر به پرخاشگری می‌شود. (تاثیر موسیقی بر خلق و خوی نوجوانان، <https://blog.filimo.school>)

6- ایجاد پر خاشگری

گوش دادن به این نوع موسیقی ها که حالت تهاجمی دارد می تواند افکار و رفتار های پر خاشگرانه را در نوجوان افزایش دهد. موسیقی میتواند نوجوان را بیشتر بر رفتار های تکانشی وادار کند. این نوجوانان بیشتر در معرض رفتار های خشن هستند. (تاثیر موسیقی بر مغز، <http://pazires24.com>)

7- کم شدن قدرت تفکر و تدبیر در امور

یکی دیگر از تاثیرات موسیقی علاوه بر تضییع توانایی های فکری و تدبیر در امور، از دست دادن ملکات فاضله و صفات عالیه انسانی است. بیان موسیقی سعی دارد تمام صفات عالیه انسانیت را در حالت توقف و ناتوانی در آورد که در آخر به محو آنها منجر شود. (رازهای نهان در موسیقی، آقابابایی مهدی، ص ۵۵)

8- اختلالات رفتاری و شخصیتی

بر اثر تسلط و تاثیر موسیقی غیر هارمونیک بر اعصاب و نیروهای فکری است که وقتی شنونده را مسحور نواهای فریبدهی خود نمود تمام آثار خرد و دانش و نیروهای ذهنی، معنویت و شعور بشری را مسحور می نماید. موسیقی غیر هارمونیک باعث آسیب های روانی و اجتماعی در نوجوانان می شود این نوع موسیقی با ریتم تند و ملودی های نامتعارف موجب ایجاد اضطراب و تحریک عصبی در نوجوانان می شود. گوش دادن مداوم به چنین موسیقی های ممکن است منجر به اختلالات رفتاری و شخصیتی در نوجوانان شود. (تاثیر موسیقی بر نوجوانان، <https://afarineshschool.com>)

همچنین یکی دیگر از آثار موسیقی غیر هارمونی تاثیر در عملکرد شناختی نوجوان است موسیقی غیر هارمونیک می تواند بر عملکرد شناختی نوجوانان تاثیر بگذارد. اما این تاثیر به طور مستقیم می تواند حالت های عاطفی را تغییر دهد که به نوبه خود ممکن است بر عملکرد شناختی تاثیر بگذارد. (<https://academicoup1.com>)

9- مانعی برای یادگیری

تاثیر مهمی دیگری که این نوع موسیقی ها دارند تاثیر در حافظه نوجوانان می باشد چرا که این نوع موسیقی با ایجاد امواج سینوسی در مغز می تواند مانع از یادگیری موثر شود. (آیا موسیقی اضطراب و استرس را کاهش میدهد؟ <https://mashreghnews.ir>)

10- ممکن است باعث هواس پرتی ذهن شود

یکی از معایب گوش دادن به موسیقی این است که صدای بلند آن می تواند مانع از تمرکز ذهن شود. (تاثیر موسیقی بر مغز، <http://pazires24.com>)

11- بهبود روحیه و کاهش اضطراب

یکی از اثر های این نوع موسیقی در نوجوانان بهبود روحیه است. شواهد موجود نشان می دهد که موسیقی غیر هارمونیک (امواج سینوسی) می تواند به نوجوان در بهبود روحیه کمک کند این نوع موسیقی با سرعت یکنواخت و ضربان یکسان میتواند استرس و اضطراب را کاهش دهد و احساسات را تنظیم کند. موسیقی غیر هارمونیک همچنین می تواند بر عملکرد شناختی بر حافظه نوجوانان تاثیر

مثبت داشته باشد و عزت نفس را بهبود بخشد. گوش دادن به موسیقی شاد برای ۳۰ دقیقه در روز می‌تواند به طور قابل توجهی استرس و اضطراب را در نوجوانان کاهش دهد. (تاثیر موسیقی بر نوجوانان، <https://afarineshschool.com>)

از دیگر معایب موسیقی از دیدگاه محمد تقی جعفری رحمة الله علیه میتوان به مرض مانی، ضعف اعصاب اختلالات دماغی (غٹساسات مغزی هیجانات روحی-جنون)، تاثیرات قلبی، واسطه انتحار و خودکشی، عامل فحشا، تضعیف و تضییع حس بینایی، هیجان، سلب غیرت و عامل جنایت اشاره کرد. (رازهای نهان در موسیقی، آقابابایی مهدی، ص 32)

نتیجه

باید توجه داشت که در موارد فواید موسیقی اذهان شده است که موسیقی هایی که براساس ریتم طبیعت نیستند که به اصطلاح غیر هارمونیک نامیده می شوند این فواید را ندارند و فواید مختص به موسیقی های هارمونیک و آرام و به مدت کوتاه است.

به طور کل باید گفت اگرچه بر اساس بعضی از تحقیقات موسیقی غیر هارمونیک برای نوجوانان مفید می باشد ولی اثرات سوء و منفی آن بسیار شدید تر و بیشتر می باشد پس باید در این زمینه خانواده ها و مسئولان به بررسی راهکارهایی جهت کاهش دادن به اثرات مخرب این نوع موسیقی بپردازند و توجه ویژه ای نسبت به این امر داشته باشند همچنین باید اطلاع رسانی جامع و کاملی در این زمینه صورت بگیرد.

در ادامه به چند راهکار اشاره می‌شود که امید است مورد توجه والدین قرار گیرد

1- مهم ترین امر برای استفاده ی مسئولانه از این نوع موسیقی ها توجه و نظارت والدین می‌باشد. والدین در ارتباط نزدیک به نوجوان باید در انتخاب موسیقی دخیل باشند و باید به علایق نوجوان توجه کنند و ببینند چرا نوجوان به این نوع موسیقی علاقه دارد. نتیجه این امر کاهش تاثیرات منفی موسیقی است.

2- مورد دیگر این است که نوجوان باید در مورد استفاده از این نوع موسیقی ها یا نوع موسیقی دیگر به میزان استفاده از آن توجه کند. نوجوان در مورد استفاده از موسیقی غیر هارمونیک از استفاده مداوم باید خودداری کند چرا که این امر کمک می‌کند تا نوجوان بتواند هیجانات خود را تنظیم کند.

۳- مطالعه ی محتوای موسیقی توسط والدین می‌تواند به نوجوان کمک کند تازه از موسیقی های حاوی پیام های نامناسب یا خشونت آمیز اجتناب کند. این امر می‌تواند به نوجوان کمک کند تا نسبت به این امر نگرش و بهبود رفتار پیدا کند.

۴- یکی دیگر از راهکار ها این است که نوجوان را تشویق به گوش دادن به موسیقی هارمونیک کنیم. این امر می‌تواند به استفاده ی مسئولانه از موسیقی غیر هارمونیک کمک کند و از آثار منفی آن جلوگیری کند.

5- تاثیر محیط اجتماعی بر ویژگی های ادراکی و ذائقه موسیقی نشئت گرفته از سن بسیار حائز اهمیت است. افراد با سن پایین علاقه زیادی به شنیدن گونه های متنوع موسیقی دارند و در دوره نوجوانی به حداقل خود میرد به این معنا که نوجوانان در انتخاب موسیقی برای شنیدن، خود را بسیار محدود به گونه ای خاص از موسیقی می‌کنند. (اطلاعات عمومی موسیقی، آزادهفر محمد رضا، ص 279-280)

طبق نظریه فوق بهتر است والدین با توجه به سن فرزندان خود به آن ها برای انتخاب نوع موسیقی کمک کنند و برای کودکان خود انواعی از موسیقی های هارمونیک و مثبت را به نمایش بگذارند و نوجوان هارا هم تشویق کنند که از موسیقی های هارمونیک استفاده کنند و از موسیقی های غیر هارمونیک که خشونت بار است یا غمگین اند دور شوند.

امید است که باتوجه به این راهکار ها نسل جدید که خود را غرق در تجهیزات مدرن صوتی و تصویری می بیند و حتی از شنیدن اخبار مربوط به پیشرفت های این صنعت لذت می برد ،باید بداند چه ضرر ها و زیان های جبران ناپذیری بر جسم و روح آنها وارد می شود و بداند که اشتغال و شنیدن موسیقی نه تنها برای آنها اعتبار و افتخار نیست بلکه مطلقا وسیله ای است برای وقت تلف کردن و خوش گذرانی کاذب که از شخصیت آنها می کاهد و آنها را از تحصیل علم و موقعیت های بزرگ و واقعی باز می دارد.

مطلب خاله در مورد سن و نوجوونی اضافه شود اغلب افراد در زمان ناراحتی به موسیقی غمگین گوش می دهند.اگر چه گوش دادن به این موسیقی تا حدودی میتواند شمارا آرام کند اما گوش دادن بیش از حد به آن می تواند باعث بروز اضطراب و ناراحتی ذهن شما شود زیرا این موسیقی غمگین نمیتواند ذهن شمارا از چیزی که آزارتان می دهد منحرف کند و در نهایت مجبور می شوید عمیق تر به آن فکر کنید.

منابع

- 1) کتاب تاثیر موسیقی بر روان،حسین عبداللهی خوروش، اصفهان،بادروان،۱۳۸۶
- 2) .موسیقی از دیدگاه قرآن و حدیث، محمد بیستونی، قم،بیان جوان،۱۳۸۶
- 3) کتاب رازهای نهان در موسیقی ،مهدی آقا بابایی،اصفهان،نور الحیات،۱۳۹۸
- 4) کتاب طلاعات عمومی موسیقی،آزاده فر محمد رضا،اصفهان، مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان 1391،
- 5) سایت لغت نامه دهخدا،(<https://vajehyab.com>)
- 6) نظری به موسیقی روح الله خالقی
- 7) مفهوم هارمونی در موسیقی <http://notebnote.com> انتشار 1400/07/29
- 8) بیان اندیشه در موسیقی،فینکلشتاین سیدنی،فرامرزی محمد تقی
- 9) شبکه اطلاع رسانی دانا،موج رسا،([http\\dana-ir.cdn.ampproject.org](http://dana-ir.cdn.ampproject.org))
- 10) منصورس،هارمونی تحلیلی
- 11) ویکی پدیا،دانشنامه آزد،(<https://fa.wikipedia.org>)
- 12) (<http://musicfarc.com>)
- 13) بر گرفته از مقاله بررسی آسیب های موسیقی و غنا بر جسم و روان افراد با کاوش در آیات و روایات،جلیلی راد سید احمد،انتشار 1393،(<http://civihica.com>)
- 14) برگرفته از مقاله تاثیر موسیقی بر مغز انسان،(<http://harmonytalk.com>)
- 15) جوان و موسیقی،آقابابایی مهدی
- 16) تاثیر موسیقی بر خلق و خوی نوجوانان، (<https://blog.filimo.school>)
- 17) تاثیر موسیقی بر مغز،(<http://pazires24.com>)
- 18) تاثیر موسیقی بر نوجوانان،(<https://afarineshschool.com>)

(19 <https://academicoup1.com>)

(20 آیا موسیقی اضطراب و استرس را کاهش میدهد؟ <https://mashreghnews.ir>)